

**Zalaegerszegi SZC Keszthelyi Asbóth Sándor Technikum,
Szakképző Iskola és Kollégium**

8360 Keszthely, Gagarin u. 2-4., OMazonosító: 203067/015 Intézménykód: T4001080

Telefon: 83/311-596, 510-607

E-mail: suli@asboth.edu.hu Internet: <https://www.asboth.edu.hu>

KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT

TELJESÍTÉSE

Általános bemutatás

Magyarország Kormánya a 2011-ben elfogadott Nemzeti köznevelési törvénnyel bevezette az iskolai közösségi szolgálat teljesítését, amely a társadalmi és pedagógiai célja mellett az érettségi bizonyítvány kiállításának előfeltételeként teljesítendő tevékenység. A közösségi szolgálat teljesítése során fejleszthetők a tanulók különböző készségei és kompetenciái, mint például

- a kritikus gondolkodás,
- az érzelmi intelligencia,
- az önbizalom,
- a felelősségvállalás,
- az állampolgári kompetencia,
- a felelős döntéshozatal,
- a hiteles vezetői készségek,
- a szociális érzékenység,
- a társadalmi felelősségvállalás,
- a kommunikációs készség,
- az együttműködés,
- az empátia,
- a konfliktuskezelés,
- a problémamegoldás.

Mind ezek hozzájárulnak ahhoz, hogy a középiskolás tanulók megismerjék a közösségben való tevékenykedés erejét, majd az ily módon szerzett tudásukat életük során jól hasznosíthatják.

A kompetenciák fejlesztése mellett a pályaeorientációban is fontos lehet a tanulóknak az 50 óra iskolai közösségi szolgálat. Az iskola a közösségi szolgálat megszervezésével törvény adta kötelezettségének tesz eleget. Az iskolai közösségi szolgálati program különös értéke, hogy tanórán kívüli tevékenységgel, informális és nem formális eszközök felhasználásával erősíti a tanulók szociális érzékenységét.

A pedagógiai célokon túl az is lényeges, hogy a végzett tevékenység legyen hasznos minden érintett tanuló számára: érezze, hogy olyan feladatot lát el, amellyel javíthatja a helyi közösség és a fogadó intézményekben élők, vagy dolgozók életminőségét, illetve a tevékenysége, jelenléte hasznos a fogadó intézményekben élők, tevékenykedők számára.

A készségek fejlesztésétől az egyéni céljaik megtalálásán keresztül lehetőségként élhetik meg az önmegismerés folyamatát, sőt új személyes emberi kapcsolatokkal gazdagodhatnak.

Tehát a közösségi szolgálat egyszerre irányul a társadalmi hasznosságra és a pedagógiai célok elérésére: célja, hogy szociálisan érzékenyebbek legyenek a diákok, és később tudatos állampolgárként önkéntesekké váljanak, de fontos az a nevelési cél is, amely még tudatosabbá teszi a fiatal generáció számára, hogy nem önálló szigetként élünk a világban, hanem egy közösség tagjai vagyunk, ezáltal felelősséggel tartozunk egymásért, a közösségért.

Milyen jellegű tevékenységek végezhetőek a közösségi szolgálat keretei között?

- egészségügyi (minden esetben mentort kell biztosítani ezen a tevékenységi területen)
- szociális és karitatív
- oktatási
- kulturális és közösségi
- környezet- és természetvédelmi –
- katasztrófavédelmi –
- a rendvédelmi szerveknél bűn- és balesetmegelőzési.

Példák:

Szociális tevékenységek:

- idősek segítése egyénileg, otthonukban (sétáltatás, bevásárlás, beszélgetés, közös főzés, takarítás, udvar rendbe tétele, favágás stb.)
- idősek támogatása szociális intézmény keretei között

- egyéb környezet- és természetvédelmi tevékenység

Fogadó szervezet lehet:

- a helyi önkormányzat
- a helyi önkormányzatok társulása és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulása az általa biztosított közszolgáltatások és katasztrófavédelmi feladatai körében
- a nemzetiségi önkormányzat a jogszabályban meghatározott közfeladatai körében
- a költségvetési szerv az alaptevékenysége körében
- a magyarországi székhelyű civil szervezet
- közhasznú szervezet a közhasznú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;
- a magyarországi székhelyű egyházi jogi személy a hitéleti, a közcélú és a működésével összefüggő tevékenysége körében
- szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, illetve intézmény
- egészségügyi szolgáltató
- oktatási intézmény
- felsőoktatási intézmény
- muzeális intézmény
- nyilvános könyvtár
- közlevéltár
- nyilvános magánlevéltár
- közművelődési intézmény

Alapelvekről

A helyi közösség erősítése: A közösségi szolgálat során végzett feladat olyan tevékenységet/tevékenységeket jelent, amely(ek) a helyi közösség javát szolgálják, és amelyek az iskolában vagy az iskola közvetlen környezetében – esetleg néhány kilométeres körzetében –, vagy a tanuló lakóhelyén, vagy annak közvetlen környezetében valósulnak meg.

Szabad választás elve: A tanulók – a szülőkkal, tanárokkal való egyeztetés alapján – maguk választhatják ki az általuk végzendő tevékenységeket az iskola által megszervezett vagy a maguk által javasolt, az iskola által pedig elfogadott tevékenységek közül.

Anyagi érdektől függetlenség elve: Az iskolai közösségi szolgálat kapcsán a felek (pedagógus/oktató, intézmény, fogadó szervezet, magánszemély, tanuló, szülő) anyagi érdeke a programban nem merülhet fel, a tanulók tevékenysége nem juttathat senkit ilyen jellegű előnyhöz, haszonhoz.

Szervezett keretek közöttiség elve: A középiskola feladata és felelőssége az iskolai közösségi szolgálat szervezése és koordinálása, ezért előírás, hogy csak az iskola szervezésében lehet az elszámolható tevékenységet végezni. A tanulónak a tevékenység megkezdése előtt rendelkeznie kell az erre jogosult iskolai személy, a feladat felelősének és szüleinek jóváhagyásával.

Kettős cél elve: A tevékenységek során egyszerre kell a szolgálatjellegnek és az élménypedagógia-alapú tanulásnak megvalósulnia. A közösségi szolgálat megvalósulásához szükséges egyfajta tanulási folyamat jelenléte is.

Kölcsönösség elve: A segítő és a segítségre szoruló személy – lehetőségeihez mérten – aktívan bevonódik a programba. A kölcsönösség megélésére a felkészítés során kell érzékenyvé tenni a tanulókat, így elősegítve, hogy a tanuló nyitott és elfogadó legyen azzal a személlyel, akivel kapcsolatba lép.

Közvetlenség elve: A közösségi szolgálat során nem a szervezetet, hanem közvetlenül a szervezet célcsoportját szolgáló tevékenységet kell végezni. A segítő (tanuló) és a segítségre szoruló között személyközi együttműködés, partnerség jön létre, ami a személyek közötti valódi kapcsolatra helyezi a hangsúlyt, amely alkalmas a személyiségformálásra, az önismeret fejlesztésére.

Együttműködés elve: Az iskolában vagy a fogadó szervezetnél a közösségi szolgálat kapcsán partneri viszony alakul ki az összes érintett között, nem jelenhet meg alá-fölrendeltség sem a pedagógus/oktató- tanuló, sem a fogadó szervezet- tanuló, sem az ellátott, segített személy- tanuló viszonyában.

Arányosság elve: A tanuló iskolai (pl.: DÖK) vagy olyan külső szervezetnél, amelynek tagja, csak részben végezheti a közösségi szolgálatot. Az ilyen jellegű, egyébként is végzett feladat (pl. diákönkormányzati, sportegyesületi, énekkari vagy bármely más szervezetet érintő) önmagában még nem minősül közösségi szolgálatnak. Ha a tevékenység kiegészül aktív, egyéni, az iskolai közösségi szolgálat jogszabályban említett területein ellátandó többletfeladattal, az iskola által elfogadott arányban számolható el az előírt 50 óra részeként.

Változatosság elve: Az alapvető pedagógiai cél szempontjából fontos, hogy tevékenységtől függően, lehetőség szerint több területen (pl. három) és rendszeresen ismétlődő tevékenységekre épülve végezze a tanuló ún. kontaktóra (min. 40 óra) feladatait. Lehet olyan terület, ahol indokolt az 50 óra egy fogadó intézménynél való teljesítés, míg más esetben nem. A változatosság mértékéről a koordinátor pedagógus a tanuló megkérdezésével, indokolt esetben a szülővel való konzultációt követően dönt.

Fenntarthatóság elve: Lehetőleg olyan tevékenységekben vegyenek részt a tanulók, amelyek hosszútávon fenntarthatók, valamint a további évfolyamok és az ellátottak számára is előnyösek.

Részrehajlás-ellenesség: A tanuló a közvetlen hozzátartozójánál, annak közvetlen munkahelyén nem végezhet közösségi szolgálatot csak nem rokon felnőtt felügyelete alatt, más részlegen. A nagyszülők, segítségre szoruló rokonok, közeli hozzátartozók látogatása önmagában érték, de nem számolható el a közösségi szolgálat részeként.

Jogszabályi háttér

12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról

25. § (1) A szakképző intézmény által használt nyomtatvány

7. a **közösségi** szolgálati lap

28. §

(3) Az egyéni törzslap tartalmazza

f) a **közösségi szolgálat** teljesítésével kapcsolatos adatokat,

30. § (1) Az oktató a kötelező foglalkozásokról az órarendnek megfelelően naplót vezet.

6) Az értékelő naplórész

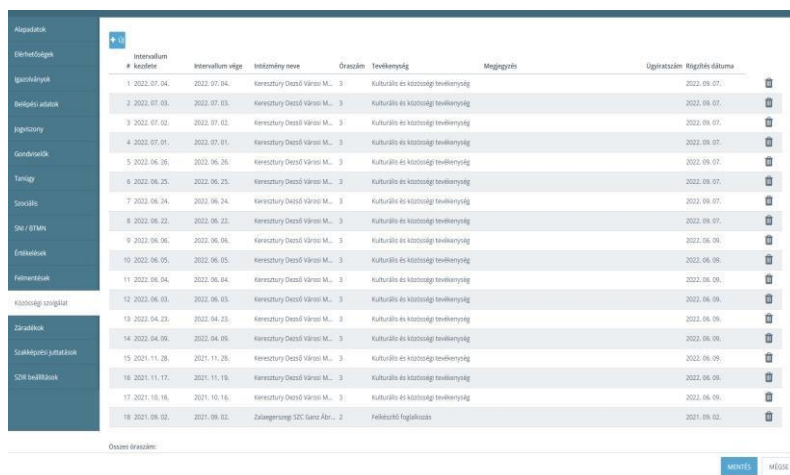
d) a **közösségi szolgálat** teljesítésével kapcsolatos adatokat tartalmazza.

107. § (1) A technikumban az **érettségi vizsga megkezdésének feltétele** legalább ötven óra közösségi szolgálat teljesítése.

(2) A szakképző intézmény feladata és az igazgató felelőssége a tanuló választása alapján a **közösségi szolgálat** megszervezése és annak teljesítésére időkeret biztosítása.

Az osztályfőnök, vagy az ezzel a feladattal megbízott oktató a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával **nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni, vagy csoportos tevékenységet.**

Például: e-KRÉTA rendszerében rögzíthető

#	kezdés	intervallum vége	intézmény neve	Óraszám	Tevékenység	Megjegyzés	Ujratöltés	Rögzítés dátuma
1	2022.07.04.	2022.07.04.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.08.07.
2	2022.07.03.	2022.07.03.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.08.07.
3	2022.07.02.	2022.07.02.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.08.07.
4	2022.07.01.	2022.07.01.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.08.07.
5	2022.06.26.	2022.06.26.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.08.07.
6	2022.06.25.	2022.06.25.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.08.07.
7	2022.06.24.	2022.06.24.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.08.07.
8	2022.06.22.	2022.06.22.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.08.07.
9	2022.06.06.	2022.06.06.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.06.06.
10	2022.06.05.	2022.06.05.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.06.06.
11	2022.06.04.	2022.06.04.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.06.06.
12	2022.06.03.	2022.06.03.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.06.06.
13	2022.04.23.	2022.04.23.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.06.06.
14	2022.04.09.	2022.04.09.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.06.06.
15	2021.11.28.	2021.11.28.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.06.06.
16	2021.11.17.	2021.11.16.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.06.06.
17	2021.10.16.	2021.10.16.	Keresztury Dező Városi M. 3.	3	Kulturális és közösségi tevékenység			2022.06.06.
18	2021.09.02.	2021.09.02.	Zalaegerszegi SZC Gagarin Ábr. 2.	2	Felkészítő foglalkozás			2021.09.02.

(3) A közösségi szolgálat keretei között

a) az egészségügyi,

b) a szociális és karitatív,

c) az oktatási,

d) a kulturális és közösségi,

e) a környezet- és természetvédelmi,

f) a katasztrófavédelmi,

g) a rendvédelmi szerveknél bűn- és balesetmegelőzési területen folytatható tevékenység.

(4) A közösségi szolgálat a szakképző intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.

(5) A tanulót fogadó szervezetnek a (3) bekezdés a) és g) pontjában meghatározott tevékenységi területen minden esetben, a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott esetekben szükség szerint mentort kell biztosítania.

A közösségi szolgálatot koordináló oktató az ötven órán belül - szükség szerint a mentorral közösen - **legfeljebb ötórás felkészítő**, majd **legfeljebb ötórás záró** foglalkozást tart.

(6) A közösségi szolgálat teljesítése keretében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati időt kell érteni azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

(7) A közösségi szolgálat során a tanuló **naplót köteles vezetni**, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

(8) A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként

a) a tanulónak közösségi szolgálati **jelentkezési lapot** kell kitöltenie, amely tartalmazza

- a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét,

- a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint
  - a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének egyetértő nyilatkozatát,
- b) a naplóban és a törzslapon a kijelölt oktatónak dokumentálnia kell a **közösségi szolgálat** teljesítését,
- c) a szakképző intézmény a **közösségi szolgálat** teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig a szakképző intézménynél marad,
- d) a szakképző intézmény a **közösségi szolgálattal** kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,
- e) a szakképző intézményen kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor a szakképző intézmény és a felek együttműködéséről **megállapodást** kell kötni, amelynek tartalmaznia kell
- a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl,
  - a foglalkoztatás időtartamát,
  - a végzett tevékenységeket,
  - a mentor nevét és feladatkörét.

Záradékok

41	Igazolom, hogy a tanuló a (VAGY) az {tanév megjelölése} tanévben {közösségi szolgálat időtartama} óra közösségi szolgálatot teljesített.	Bizonyítvány
42	A tanuló teljesítette a rendes érettségi vizsga megkezdéséhez szükséges közösségi szolgálatot.	Törzslap

Felhasznált források:

<https://ki.oszk.hu/sites/default/files/dokumentumtar/segedlet.pdf>

https://www.oktatas.hu/koznevelas/iskolai_kozossegi_szolgalat/gvik

12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról